

Cilla & Rolf Börjlind

Bevroren goud

A.W. Bruna Uitgevers

Politiebureau, Stockholm, 1999

Arne Rönning hield niet van de donkere novembermaand. Hij werd er depressief van en kreeg slaapproblemen, maar zodra het december werd verbeterde zijn humeur. Op dit moment was het midden november en het regende pijpenstelen. Hij draaide zich van het raam af en keek naar het donkerharige meisje dat achter zijn bureau zat. Het was zijn dochter, de twaalfjarige Olivia. Ze had vanochtend pijn in haar keel gehad en wilde niet naar school. Haar moeder moest 's ochtends in de rechtbank zijn en Arne had haar niet alleen thuis willen laten, dus had hij haar voor een paar uur meegenomen naar het politiebureau. Maria zou haar rond lunchtijd ophalen. Hij wist dat het niet druk was op het werk, dus zou het geen probleem zijn.

Olivia had zijn boekenplanken bekeken en had een deel van de serie Scandinavische Misdaadkronieken gepakt omdat er geen andere boeken stonden. De rest van de planken werd in beslag genomen door mappen en ordners. Nu bladerde ze in het boek. Arne vond het niet de meest geschikte literatuur voor een twaalfjarige, vooral niet omdat er veel foto's van plaatsdelicten in stonden.

'Maar ik wil erin kijken,' reageerde Olivia meteen.

Dat besliste de kwestie. Hij wilde geen ruzie met haar maken, dus mocht ze blijven bladeren.

'Papa, wat is dat?' Olivia wees naar een foto en Arne boog zich naar voren.

'Dat is een dolk.'

'Dat zie ik, maar waarom ligt er een liniaal onder?'

'Zodat je kunt zien hoe lang de dolk is.'

'Waarom dat?'

Er werd hard op de deur geklopt, die meteen daarna openging. Zijn

cheffin, Mette Olsäter, kwam binnen. Haar stevige, enigszins grijzende haar hing los en ze had een vel papier in haar hand.

‘Hallo Olivia,’ zei ze, waarna ze zich tot Arne wendde. Ze vond het niet prettig dat haar werknemer zijn kind naar het bureau had meegenomen, maar zag het voor deze keer door de vingers. ‘Er is een anonieme brief opgedoken waaruit blijkt dat Kaldma ontvoerd is.’ Ze hield Arne het vel papier voor. ‘Ze willen vijf miljoen, maar geven geen nadere uitleg. De brief is in het Spaans geschreven en voelt niet helemaal zuiver.’

‘Waarom niet?’ vroeg Arne terwijl hij het vel papier aanpakte.

‘De brief is heel onhandig geformuleerd en bevat geen details over hoe of wanneer er contact opgenomen zal worden. Ze waarschuwen echter wel dat de politie er niet bij betrokken mag worden.’

‘Wie heeft de brief gekregen?’

‘Die was naar zijn bedrijf gestuurd. Ik geloof niet helemaal in zijn verdwijning, maar we moeten de kwestie natuurlijk onderzoeken. De technisch rechercheurs bekijken het origineel op dit moment.’

‘Mooi.’

Er verscheen nog een collega in de deuropening, Tom Stilton, die al jarenlang nauw samenwerkte met Arne. Op dit moment was hij uitermate informeel gekleed in een blauwe trui en een spijkerbroek. ‘Boberg heeft daarnet gebeld,’ zei hij. ‘Ze hebben een paar vreemde haren in de slaapkamer gevonden.’

‘Op welke manier vreemd?’ vroeg Mette.

‘Donker.’

‘Oké.’

Stilton richtte zijn aandacht op het meisje aan het bureau. ‘Olivia, ga je mee koffiedrinken?’

‘Graag.’ Olivia sloeg het boek dicht en liep naar de deur. Stilton sloeg een arm rond haar schouders en ze verdwenen naar de gang.

Mette en Arne keken elkaar aan. ‘Hij zou zelf kinderen moeten nemen,’ zei Mette.

‘Dat gaat niet gebeuren.’

‘Waarom niet?’

‘Omdat hij zich hier doodwerkt.’

Mette wist niet of het een steek onder water was, maar besloot er niet op te reageren. ‘Over een uur hebben we een bespreking,’ zei ze.

'Ik ben erbij.'

Mette bleef in de deuropening staan en draaide zich om. 'Denk je dat we hem vinden?'

'Vroeg of laat wel.'

Radtjagebergte, Arjeplog, augustus 2019

Hij stond in een grijs stoffen jack en een donkere leren broek op de kale berg en streek langzaam met zijn hand over zijn voorhoofd. Het was ruim dertig graden en er stond geen zuchtje wind. De zon was meedogenloos, het was één uur en zijn lichaam vormde geen schaduw. Hij keek uit over het schrale landschap, dat in alle richtingen verlaten was. In de verte daalde een buizerd langs een rotswand en verdween, aan de horizon zag hij het Sarekgebergte met zijn met sneeuw bedekte, fonkelende toppen.

Daar ging hij niet naartoe.

Hij pakte zijn houten stok op en begon weer te lopen. Zwermen vliegjes vielen zijn gezicht van alle kanten aan, maar daar had hij geen last van. Zijn huid was gehard en deed denken aan de grijze lava op de rotsblokken. Dit waren de rendierweiden van het dorp. Zijn opa en zijn vader hadden over het pad dat hij volgde gelopen. Hij was de laatste van de bloedlijn omdat hij geen kinderen had. Na een paar meter bleef hij staan en bukte zich. Zijn vingers waren in de loop der jaren krom en stijf geworden, maar het was geen probleem om een paar rijpe gele bergframbozen te plukken. Het zoete sap lesste de dorst en gaf een beetje nieuwe energie. Hij was er bijna; het bruisende geluid werd harder.

Het laatste stuk ging hij langzamer lopen omdat hij wist wat hij te zien zou krijgen en dat vond hij vreselijk. Hij kon er echter niets tegen doen. Even later keek hij naar de brede, wilde stroomversnelling voor hem. Het kristalheldere water stortte tussen de stenen naar beneden en spatte omhoog alsof het al spelend de helling af stroomde. Het was heel mooi en tegelijkertijd heel verdrietig. Vroeger kabbelde hier 's zomers een rustige, kleine beek die ruisend tussen dwergber-

ken en kruipende rotsroosjes naar het grote Låddauremeer stroomde.

Voordat alles veranderde.

Hij keek naar de schaduwzijde van de berg, naar de rotswand die in het Samendorp 'de blauwe wolf' werd genoemd. Zijn blik gleed verder omhoog naar de fonkelende sneeuw in een van de kloven, de oorsprong van de brede stroomversnelling. In zijn jeugd strekte de sneeuwlaag zich als een harde gletsjer tussen de bergwanden uit en was die nog niet beïnvloed door het klimaat. Tijdens een warme zomer stroomde er iets meer water naar beneden, dat was alles. Nu was het geen gletsjer meer, maar een krimpene sneeuwplek die elk jaar sneller smolt en een stroomversnelling veroorzaakte. Geen kalme beek, maar een brede, bruisende stroomversnelling. Alsof het leven uit de berg vloeide.

Hij liet de groene drinknap in het water zakken en nam een grote, ijskoude slok. Toen hij weer naar de kloof keek zag hij kleine donkere stippen die zich tegen de sneeuw aftekenden. Hij had geen verrekijker nodig om te weten wat het was. Hij bezat een kudde rendieren die de koelte daar opzocht. Vooral in een zomer zoals deze, met een paar van de warmste dagen die hij zich kon herinneren. Hij begon naar zijn dieren toe te lopen.

Ze zagen hem aankomen en liepen een stukje weg toen hij naderde. Hij had de hond vandaag niet bij zich omdat het beest ziek was, maar dat was ook niet nodig. Hij wilde de dieren in deze hitte niet opdrijven. Toen hij de sneeuwrand had bereikt zag hij een plantje boven de sneeuw uitsteken. Was de sneeuw inmiddels tot de bodem weggesmolten? Hij liep ernaartoe om te zien wat voor plant het was. Sneeuwwilg misschien, of een jeneverbesstruik? Geen van beide; het was een mensenhand die uit de sneeuw stak. Een stuk van de ringvinger ontbrak.

Olivia Rönning was gelukkig, verliefd en bruingebrand. Ze was net terug van een vakantie in Mexico toen ze binnenkwam bij de NOA, de Nationale Operatieve Afdeling van het politiebureau van Stockholm waar ze werkte. Ze begroette de collega's die ze in de gangen tegenkwam vrolijk en straalde zo dat meerderen van hen er een beetje van in de war raakten. Had ze iets geslikt? Zo kon je er toch niet zomaar uitzien, vooral niet in deze tijden? Toen ze uiteindelijk de deur opende van het kantoor dat ze met Lisa Hedqvist deelde, zag ze meteen de doordringende blik van haar collega. 'Waarom zie je er zo vrolijk uit? Heb je helemaal geen last van vliedschaamte?'

Olivia glimlachte, hief haar handen en tikte tegen haar oren. 'Sorry, ik hoorde het niet goed. Slechte ontvangst hierbinnen.'

'Je hebt waarschijnlijk zo'n koraaldier in je oor. Ik heb gehoord dat die levensgevaarlijk zijn. Gelukkig zie je er in elk geval goed uit.'

Lisa stond op van haar stoel en omhelsde Olivia stevig. Ze had een nieuw parfum op dat Olivia niet herkende. Misschien was het zelfs vermengd met een zweem transpiratie, wat heel logisch was omdat het niet bepaald koel was in de kamer. De zon stroomde door het nogal vieze raam naar binnen en de luchtverplaatsing die werd veroorzaakt door de omhelzing zorgde ervoor dat er kleine stofdeeltjes in de stralen dansten. Olivia smoorde een nies bij Lisa's oor.

'Gezondheid en welkom thuis. Hebben jullie het leuk gehad? Je hebt niet bepaald veel foto's geplaatst.' Lisa maakte zich los van Olivia, trok haar shirt naar beneden en ging weer zitten.

Olivia zette haar schoudertas neer, haalde de haarklem uit haar donkere haar en vormde er een nieuwe sprietige knot mee. 'We hebben het fantastisch gehad,' zei ze. 'En ja, ik weet het. Ik ben min of meer gestopt met Insta, maar ik heb een heleboel foto's om je mee te pesten.' Ze ging op haar stoel zitten, die plotseling in een dalende lift verander-

de. Haar kin sloeg bijna tegen het bureau. ‘Jezus!’ Olivia keek naar Lisa, die dubbelboog van het lachen. ‘Heb jij ermee geknoeid?’

‘Nee!’ Lisa’s lach vulde het saaie kantoor en de stofdeeltjes, die daarnet nog gedanst hadden, vlogen nu als kleine gevechtsvliegtuigjes in het rond. ‘Ik zweer dat ik hem niet aangeraakt heb.’

Olivia stond op van haar vernederende positie en onderzocht de stoel, maar geen van de hendels deed wat hij moest doen. Uiteindelijk gaf ze het op, reed hem weg en pakte een klapstoel die bij de muur stond. Hij was een beetje te hoog, maar voorlopig moest ze het ermee doen.

Lisa was inmiddels een beetje bijgekomen van haar lachbui en veegde de tranen uit haar ogen. ‘Dat had ik echt nodig. Je had je gezicht moeten zien.’

‘Fijn dat ik je vreugdeloze bestaan heb kunnen opvrolijken. Is het hier niet verschrikkelijk warm?’

‘Ja, zo heet als in de Hades. Er is iets mis met de airco.’

Olivia liep naar het raam en pakte de greep vast.

‘Dat heeft geen zin,’ zei Lisa. ‘Het kan niet open.’

‘Wat is dit? Gaat alles stuk als ik weg ben?’

‘Yep.’ Lisa glimlachte. ‘Het is vakantie geweest en niet alleen voor jou.’

‘Ik weet het. Hoe heb jij het gehad?’

‘Leuk, hoewel... Ik ben naar mijn moeder op Åland geweest en het stortregende aan één stuk door, dus besloot ik samen met een vriendin om een lastminutereis naar Málaga te boeken.’

‘Gezellig.’

‘Jazeker. Het was er vijfenveertig graden. Ik heb bijna de hele week in mijn hotelkamer naar adem gesnakt terwijl het hier dertig graden was en de zon volop scheen. Waaraan iedereen ons voortdurend herinnerde door foto’s te plaatsen van hun fantástische dagen op steigers aan het water, héérlijke barbecueavonden en ábsoluut mágische cocktails met tegenlicht.’

Olivia glimlachte en Lisa wees met haar pen naar haar. ‘Dat wordt leedvermaak genoemd.’

‘Dat is het niet. Het is gewoon fantastisch om je weer te zien,’ zei Olivia. ‘Ik heb je gemist.’

Dat was inderdaad zo. Lisa was niet alleen een collega, maar was

een vriendin geworden. Ze hadden in het begin diverse aanvaringen gehad, maar konden inmiddels heel goed met elkaar overweg. Nu Mette uit het gebouw was verdwenen, was Lisa Olivia's veilige haven op het werk en ook een beetje daarbuiten. Ze wist dat ze Lisa kon vertrouwen en dat was goud waard. 'Hoe gaat het hier?'

'Goed wel. Ik ben vorige week teruggekomen en kon er meteen weer flink tegenaan met die moord in Värberg waarbij het slachtoffer in stukken gesneden is.'

'Daar heb ik over gelezen. Walgelijk. Maar jullie hebben de dader toch?'

'Ja, hij heeft zichzelf aangegeven. Hij heeft net een forensisch psychiatrisch onderzoek gehad en belandt waarschijnlijk bij de andere gekken.'

Lisa kreeg een onzekere blik in haar ogen. Olivia wist wat ze dacht. Lukas Bengtsson, die tegenwoordig haar Lukas was, had ook een aantal psychiatrische onderzoeken gehad. Hij was in Karsudden terechtgekomen, samen met de andere 'gekken', maar daar eindigden de overeenkomsten. Lukas was niet schuldig geweest aan de misdaad waarvoor hij was veroordeeld en zijn psychische aandoening was tegenwoordig onder controle.

'Ik bedoelde niet dat...' Lisa beet op haar lip.

'Dat begrijp ik.'

'Gaat het nog steeds goed met hem?'

'Ja.'

'En hebben jullie het fijn? Samen, bedoel ik?'

Olivia glimlachte. 'Het gaat fantastisch tussen ons. En jij?'

Lisa zuchtte zachtjes. 'Daar hoeft je niet eens naar te vragen. Ik ben ermee gestopt. Je had mijn laatste date moeten zien, hij had...'

'Olivia Rönning.'

Olivia herkende de stem. Die was van Klas Hjärne, die in de deuropening stond. Hij was hun nieuwe chef, maar was niet haar favoriet voor die positie. Aan de andere kant was het niet gemakkelijk om Mette Olsäter op te volgen.

'Heb je een momentje?' vroeg Hjärne.

Olivia keek naar Lisa, die onzichtbaar was voor Hjärne en een gezicht trok. Lisa was ook geen fan van hem.

'Jazeker. Hier?'

Dat was blijkbaar niet zo, want Hjärne was al uit de deuropening verdwenen. Olivia stond op en liep achter hem aan.

Toen ze zijn kantoor binnenliep zat hij al en gebaarde met zijn hand naar de stoel aan de andere kant van het bureau. Hjärne was klein, bijna kogelrond en niet bepaald fit. Hij had zijn positie via de academische weg bereikt. Olivia ging zitten. Het was aanzienlijk kouder in deze kamer, wat werd veroorzaakt door een kleine ventilator die koele lucht over het bureau blies.

‘Dat was een lange vakantie.’ Hjärne leunde naar achteren op zijn stoel en trok ter hoogte van zijn middel aan zijn overhemd, alsof hij het wilde uitrekken zodat zijn buik onzichtbaar was, wat tamelijk zinloos was.

‘Ja?’ Ze wist niet goed wat hij daarmee wilde zeggen.

‘Mooi, mooi. Maar nu is het tijd om je mouwen weer op te stropen.’

‘Absoluut.’ Olivia ging ervan uit dat ze aan hetzelfde onderzoek als Lisa zou gaan werken. Het kwam haar prima uit om daar na de vakantie mee te beginnen. Een lopend onderzoek met een dader. Ze zou haar avonden en nachten aan niets anders dan Lukas hoeven te besteden. Een perfect voorzichtig begin.

‘Ik wil dat je onderzoek doet naar een zaak in het gebergte van Arjeplog.’

‘Wat?’

Hij glimlachte, waarschijnlijk omdat hij precies de ontstelde reactie kreeg die hij wilde hebben. Dat dacht Olivia tenminste. Hij boog zich naar voren, legde zijn armen op het bureau en gebaarde als een televisiepresentator die mediatraining had gevolgd. ‘Er is een lijk in het berggebied aangetroffen en ik wil dat jij ernaartoe gaat om de kwestie te bekijken.’ Hij wees naar Olivia terwijl hij ‘jij’ zei en leunde vervolgens weer naar achteren.

‘Aha. Alleen?’

‘Is dat een probleem?’ Hjärne fronste zijn voorhoofd.

‘Nee. Het is alleen een beetje ongewoon.’

‘Je krijgt hulp en informatie van de plaatselijke politie, dus ik verwacht geen problemen. We hebben op dit moment weinig personeel en ik kan het niet verdedigen om daar meer mensen naartoe te sturen voor een oude zaak.’

‘Oud?’

‘Ja, heb ik dat niet gezegd?’

‘Nee.’

‘Het lijkt erop dat het slachtoffer een aantal jaar onder de sneeuw begraven gelegen heeft.’

‘Dat klinkt als een zaak voor het coldcaseteam.’

‘Die hebben het razend druk. Ze hebben bijna een doorbraak in de Väsby-moord en hebben nog 193 andere zaken liggen. Bovendien is de vindplaats actueel. Ik vraag je opnieuw of het een probleem voor je is.’

‘Nee, absoluut niet,’ loog Olivia.

‘Mooi.’ Hij pakte een map van zijn bureau en gaf die aan haar. ‘Hierin staat de informatie die we hebben. Op dit moment bevindt het lijk zich in het Forensisch Centrum in Umeå. Ik stel voor dat je daar met de trein naartoe gaat. Een paar uur meer of minder is niet belangrijk in deze zaak.’

Ze pakte de map als een teleurgesteld kind aan. ‘Wanneer vertrek ik?’

‘Vanavond. Anita heeft een ticket voor de nachttrein naar Umeå voor je geboekt. Hoe je daarvandaan naar Arjeplog moet komen zul je zelf moeten uitzoeken. Hou er rekening mee dat je twee tot drie dagen weg bent.’

‘Oké.’

Hjärne vouwde zijn leesbril dicht om aan te geven dat het gesprek afgelopen was en Olivia stond op. Ze knikte naar hem, draaide zich om en liep het kantoor uit. Het voorstel om de trein te nemen had niets met het milieu te maken, daar was ze heel zeker van. Hjärne leek geen klimaatknuffelaar te zijn. Het was eerder een manier om de ondergeschikte betekenis van de zaak in verhouding tot actuelere moorden te onderstrepen. Het was ook geen voorstel maar een feit, omdat het ticket al op haar naam was geboekt.

Olivia vond het echter geen probleem om met de trein te gaan. Ze had de afgelopen weken lang genoeg in vliegtuigen gezeten en kon zo een paar uur compenseren.

Toen ze terug was in haar kantoor had ze een heel andere houding dan toen ze was gekomen. Als het onder de oude omstandigheden was geweest, als Mette haar de opdracht had gegeven, had ze mis-

schien gedacht dat ze uitverkoren was en had ze het beschouwd als een uitdaging om in haar eentje naar Arjeplog te gaan. Er waren echter geen 'oude' omstandigheden meer in haar leven. Mette werkte niet meer en ze wilde niet langer dan noodzakelijk bij Lukas weg zijn, dus voelde het voornamelijk als een straf.

De moderne techniek, die de digitale revolutie werd genoemd, had voor- en nadelen. Een voordeel was om waar en wanneer dan ook op de hoogte te blijven van alles wat er plaatsvond, wat het ook was. Het prostaatprobleem van de man, waardoor hij gedwongen was om vele saaie momenten op het toilet door te brengen, werd een beetje draaglijker door de iPad van zijn dochter.

Op dit moment zat hij op de verwarmde bril en las hij een online nieuwskanaal. Het eerste item, over Donald Trump die zijn schoonzoon met een golfbal had geraakt, interesseerde hem matig, ondanks speculaties dat hij het expres had gedaan. Het volgende item was een liveverslag van een verslaggever die zich in Arjeplog bevond. In een smeltende gletsjer in het Radtjagebied was een lijk aangetroffen. Het lichaam leek daar al jaren gelegen te hebben en de plaatselijke politie kon niet uitsluiten dat het om een moord ging. Een ander voordeel van de moderne techniek was de mogelijkheid om iemand rechtstreeks vanaf de iPad via FaceTime te bellen. Toen hij de vrouw aan de telefoon kreeg stond ze in de keuken om lasagne op te warmen. Het duurde even voordat de man had uitgelegd waarom hij belde en nog iets langer voordat de vrouw beseftte waarover het ging. Tegen die tijd had ze geen honger meer en was ze zowel geschokt als bang.

Het rook naar avondeten in het trappenhuis toen Olivia binnenkwam. Iemand op de eerste verdieping hield blijkbaar van knoflook en dat herinnerde haar eraan dat ze geen fatsoenlijke lunch had gehad. De geur bleef tot de tweede verdieping koppig om haar heen hangen. Ze nam de trappen met twee treden tegelijk om aan haar conditie te werken.

Ze hijgde terwijl ze de laatste versleten marmeren treden naar Lukas' appartement op liep. Ze zou een paar weken bij hem logeren, omdat de balkons van haar appartementencomplex in de Högalidsgatan vervangen werden.

Olivia zocht in haar tas naar de sleutels. In het appartement hoorde ze David Bowie vragen of er leven op Mars was. Als bij toverslag waren de sleutels er en vlak daarna bleken ze overbodig te zijn omdat de deur niet op slot was.

In het appartement hing geen etenslucht, maar drongen de geuren van olieverf en terpentijn via haar neusgaten tot aan haar voorhoofdsholtes. Ze gooide haar jack op een stoel en liep door de zitkamer naar het atelier, dat Lukas de schilderkamer noemde. De ruimte was niet zo groot dat die de naam atelier verdiende, maar het was de plek waar hij werkte. De ruimte was gevuld met schilderijen en doeken, waarvan sommige met een nietpistool aan de muur waren bevestigd. Midden in die chaos stond Lukas in een verwassen gele onderbroek die aan de achterkant een beetje hing en eruitzag alsof hij uit de jaren zeventig afkomstig was met een kwast in zijn hand.

Wat hield ze toch verschrikkelijk veel van hem.

Geen onderbroek ter wereld kon beïnvloeden wat ze voor hem voelde. Het was als metaalsplinters rond een magneet. Ze kon geen beter voorbeeld bedenken. Het enige wat ze wilde was in zijn sterke krachtveld gezogen worden en daar blijven. Haar lichaam had dat van hem nodig op een manier die ze nog nooit had meegemaakt. Hij bezat haar volledig.

En nu werd ze naar dat verdorpe Norrland gedeporteerd.

Er was wat rode verf op Lukas' ene schouder terechtgekomen en de punten van een paar van zijn lange donkere lokken die de plek geraakt hadden waren ook rood. Hij was volledig geconcentreerd op het doek voor hem. Het schilderij was een magisch moment in Cuatro Ciénegas in Mexico; een naakt vrouwenbeen op de voorgrond in een hotelkamer die baadde in warme kleuren. Het hotel heette Xipe Totec en het was haar been. Ze sloop naar hem toe en sloeg haar armen om hem heen. Hij verstijfde, maar toen ze een kus in zijn nek gaf ontspande hij. 'O, ben jij het?' zei hij.

'Wie zou het anders moeten zijn?'

'Niemand, ik was alleen zo verdiept in... Ik schrok gewoon. Hoe laat is het?'

'Halfzeven.' Ze duwde haar neus tegen zijn rug. Bowie vroeg zich een laatste keer af of er leven op Mars was en Olivia bedacht dat haar dat niets kon schelen als ze vanavond maar niet in een trein hoefde

te zitten. Lukas maakte zich van haar los en draaide zich om. Zijn intense blik ving die van haar, waarna hij haar handen pakte en met haar vingers speelde. 'Ik wil nog even doorgaan,' zei hij. 'Daarna kunnen we...'

Stel je voor wat een beetje contact kan doen. Lichte vingertoppen die huid aanraken. Olivia stapte in het krachtveld. IJzervijsel heet het, dacht ze, niet metaalsplinters. Ze duwde haar onderlichaam tegen hem aan. 'Ik moet naar Umeå,' zei ze.

'Waarom dat?'

'Er is een oud lijk in de bergen gevonden en mijn chef vindt dat ik het moet regelen.'

'Wanneer ga je weg?'

'Vanavond. De trein vertrekt om 21.12 uur vanaf het centraal station.' Ze duwde zich nog wat steviger tegen hem aan. 'We hebben nog genoeg tijd, maar daarna moet ik mijn tas inpakken en iets eten.'

Lukas lachte, tilde haar op, wankelde met haar benen rond zijn middel naar de oude velours bank en liet zich erop vallen. Twee personen die high van elkaar waren.

'Hoe lang blijf je weg?'

'Een dag of twee. Als ik het overleef zonder jou.'

'Dat doe je niet.' Lukas kuste haar hals en Olivia dacht dat haar dat inderdaad niet zou lukken. Ze wilde op de bank blijven, met Lukas in haar.

Om haar heen.

Altijd.

De man was stamgast bij Solvalla en had een raamtafeltje dat permanent voor hem gereserveerd was. Deze avond was daarop geen uitzondering. Hij zat met zijn rug naar het restaurant en keek naar de drafbaan. Het regende zachtjes en hij volgde de paarden, die zich op de tweede lange kant bevonden, via zijn verrekijker. Het was een selectiewedstrijd ter nagedachtenis aan K.G. Bergmark en hij had een paar duizend kronen op Minnestads Ecuador ingezet. Dat was geen wilde gok, maar hij had vanavond geen zin om veel geld op het spel te zetten. Toen de paarden het laatste rechte stuk hadden bereikt, versnelde de hartslag van de man. Hij liet de verrekijker zakken en volgde de paarden via het raam. Het was een nek-aan-nek-

race, maar het lukte Minnestads Ecuador om met anderhalve lengte voorsprong te finishen. De man balde zijn rechterhand, die op zijn schoot lag. De kas zou gespekt worden. Hij draaide zich om en schrok. Tegenover hem zat een vrouw die een donkere zonnebril droeg, een Ray-Ban. Hij wist wie ze was en knikte. Voor haar op tafel lag een opgevouwen kaart. De man keek ernaar en zag een kruis met een cirkel eromheen. De vrouw draaide de kaart om zodat hij hem vanaf zijn kant kon lezen.

De aangekruiste plek lag ten noorden van Arjeplog.

Toen Olivia op het centraal station in de trein stapte en op haar plaats bij het raam ging zitten, bevond ze zich nog steeds in haar Lukas-bubbel. Het was gelukkig een ligwagen, zodat ze een paar uur kon slapen voordat ze in Umeå arriveerden. Er zaten maar twee andere personen in de coupé. De eerste was een oudere vrouw met lang blond haar die meteen haar telefoon pakte en oordopjes indeed. Olivia zag vanuit haar ooghoeken dat ze foto's op Instagram bekeek. De tweede persoon, die tegenover haar zat, was een meisje van een jaar of zeventien, achttien met donker, kortgeknipt haar. Ter hoogte van Karlberg bukte ze zich en pakte heel verrassend een boek in plaats van haar telefoon uit haar tas. Het zou hopenlijk een rustige nacht worden als geen van beiden keihard bleek te snurken of nachtmerries à la Stilton kreeg.

De trein begon snelheid te krijgen. Ze snelden in de roze schemering langs Helenelund, Sollentuna en Häggvik. Op het moment dat ze Rotebro passeerden, waar ze haar jeugd had doorgebracht, plingde haar telefoon. Ze pakte hem en las de sms. *Begrijp je? Hoeveel ik? Meer dan alles op aarde*, gevolgd door drie rode hartjes. Olivia glimlachte en zag dat de oudere vrouw naast haar zich uitrekte en een blik op Olivia's telefoon wierp. Probeert ze mijn sms stiekem te lezen? Olivia draaide haar telefoon en antwoordde: *Ik snap het, net zoveel en meer dan alles op aarde, want zo voel ik me ook. Meer dan alles*, met daarna vier hartjes. Ze kreeg meteen een sms terug: *Nu verdwijn ik weer naar Cuatro Ciénegas. Ik zet mijn telefoon uit. Hoop dat je een beetje kunt slapen. We spreken elkaar morgen.* Ze antwoordde met een opgestoken duim en een hartje, leunde daarna met haar hoofd tegen het raam en deed haar ogen dicht.

Verdiende ze het om zo gelukkig te zijn? Hoe lang zou deze toestand waarin ze zich allebei bevonden duren? Er waren namelijk een aantal bedreigingen, vooral Lukas' ziekte. Een dissociatieve identiteitsstoornis was een ernstige diagnose. Daardoor was hij veroordeeld voor een misdrijf dat hij niet had gepleegd. Nadat hij uit Karsudden was ontslagen, was hij in geen van zijn andere persoonlijkheden veranderd. Ze hadden elkaar steeds vaker gezien nadat hij was vrijgesproken en uiteindelijk waren ze onafscheidelijk geworden.

Haar relatie met Lukas had heel nieuwe werelden geopend. Een paar van haar vriendinnen hadden hun wenkbrouwen opgetrokken. Een kunstenaar en een politieagente leek geen vanzelfsprekende combinatie. Vooral als het om een kunstenaar met bewezen psychische problemen ging. Zelfs Maria, haar moeder, had haar bezorgdheid geuit. 'Hij gebruikt toch geen drugs?' had ze gevraagd. Olivia was boos geworden, zo boos dat ze een tijdlang geen contact met elkaar hadden gehad, zoals vaker tussen hen gebeurde.

Mette en Mårten waren daarentegen voorzichtig positief geweest en waren de eersten die Olivia en Lukas uitnodigden om bij hen te komen eten. Wat op veel manieren merkwaardig was, zowel voor hen als voor Lukas. Mette was tenslotte degene die hem had gearresteerd voor een moord die hij niet had gepleegd. Het avondeten ging echter goed. Mårten, de oude, ervaren therapeut, had Lukas meteen opgevangen. Hij nam hem mee naar zijn speciale ruimte in de kelder, waar ze probeerden de kelderspin Kerouac met verschillende oude countrynummers naar buiten te lokken. Uiteindelijk was dat gelukt. Dat beweerden ze in elk geval toen ze weer naar Mette en Olivia toe kwamen, die veel te veel wijn hadden gedronken omdat ze allebei op hun eigen manier zenuwachtig waren geweest.

Het was Lukas' idee geweest om naar Mexico te gaan. Hij had een gedicht voor haar geschreven toen hij in het psychiatrisch centrum zat. De laatste regels kende ze nog steeds uit haar hoofd:

*een andere keer
als ik mezelf ben
gaan we naar Cuatro Ciénegas
samen*

Dat was wat hen had verenigd toen ze elkaar hadden ontmoet. Ze hadden beiden door Mexico gereisd en hadden zelfs in hetzelfde hotel in het stadje Cuatro Ciénegas gelogeed. De naam van het hotel, Xipe Totec, stond op Lukas' borstkas getatoeëerd. Niet vanwege het hotel, maar omdat het de gevilde god uit de Azteekse mythologie was, de god die zichzelf vilde om de mensen eten te kunnen geven. Het was een symboliek die Lukas aansprak. Als een slang die zijn huid afwerpt.

'Zoals ik,' had Lukas gezegd toen ze ernaar vroeg. 'Ik heb soms geen huid en dan word ik een ander en krijg ik een nieuwe huid.'

Sinds ze een relatie hadden was hij geen ander geworden. Hij was de hele tijd Lukas geweest en daar was Olivia dankbaar voor. Ze zorgde ervoor dat hij zijn medicijnen innam en naar zijn therapeut ging. Lukas worstelde met zijn trauma en in Cuatro Ciénegas had ze hem over dat van haar verteld. Over het lot van haar biologische moeder op een strand op Nordkoster. Over haar biologische vader die vierentwintig jaar later het slachtoffer van dezelfde moordenaar werd en hoe ze in dat moordonderzoek was beland zonder te weten wie ze waren.

Lukas had gefascineerd geluisterd en daarna hadden ze opnieuw met elkaar gevrijd in de mooie, bedompte hotelkamer terwijl een koppige, oude, roestige plafondventilator de warme lucht rond hun lichamen had verdeeld. Ze herinnerde zich het magische moment daarna, toen ze voelde dat ze nu volledig met elkaar versmolten waren. Olivia zag Lukas in zijn gele onderbroek voor zich terwijl hij probeerde een schildersdoek in hun appartement op te hangen en merkte dat ze onnozel glimlachte. Een conducteur kwam de coupé in en hielp hen om de bedden naar beneden te klappen. De oudere vrouw zorgde ervoor dat ze als eerste een bed koos. De jonge vrouw nam het bovenbed, zodat het onderste bed tegenover de anderen voor Olivia overbleef. De volgende ochtend om zes uur zouden ze arriveren. Olivia ging op haar zij liggen en sloot haar ogen. Ze had een paar uur slaap nodig om zich op de zaak te kunnen concentreren.

Op het onbekende lijk in de bergen boven Arjeplog.

Ze stelde zich voor als Cathy Gudilsdotter en hield de deur open voor Olivia. ‘We zijn aan het verbouwen, dus het is een beetje rommelig.’

Haar warme glimlach gaf Olivia het gevoel dat ze welkom was. Ze droeg een donkerblauwe lange jurk met groen borduurwerk en had warrig, loshangend rood haar. Niet bepaald een vrouw die je in het Forensisch Centrum van Umeå zou verwachten, dacht Olivia positief verrast. De weinige patholoog-anatomen die ze had ontmoet maakten in de regel een aanzienlijk stijvere indruk en waren niet zo spraakzaam.

Dat was Cathy wel. Terwijl ze tussen bouwvakkers en bouwmetaal door laveerden vertelde ze dat ze was opgegroeid in het gebied waar Olivia straks naartoe zou gaan en wat haar daar te wachten stond. ‘Ben je eerder in het gebergte boven Arjeplog geweest?’

‘Nee.’

‘Het is zo triest.’

Een paar minuten later begreep Olivia wat er zo triest was: wat er met de natuur gebeurde.

‘Ik ga elk jaar naar een kamp bij het Miekakmeer om te vissen. Er zijn daar fantastische vissen en toch word ik elke keer gedeprimeerder. De verandering is zo duidelijk. Het kreupelbos verschuift steeds meer naar boven en de boomgrens verplaatst voortdurend. De wilgenstruiken verschuiven als eerste naar boven, daarna volgen de dwergberken. Binnenkort verdwijnen alle mooie bloemen in het kreupelbos, zoals de kegelsilene en de ereprijs. Dat is te verdrietig voor woorden. Daar denken jullie in het zuiden niet veel over na, maar voor degenen die in het noorden wonen en van het landschap houden is het moeilijk om dat te moeten aanzien.’

‘Komt het door de klimaatveranderingen dat...’

‘Wat zou het anders moeten zijn? Je kunt het met het blote oog

zien. Eeuwenoude sneeuwbeekens en kleine gletsjers smelten weg, een deel ervan is al bijna verdwenen. Bovendien dooit de permafrost en veranderen veengebieden overal in moerasgebieden. Als mijn kinderen kinderen krijgen zijn er misschien geen onbegroeide berggedeelten meer over. In elk geval niet zoals we die nu kennen.’

Cathy bleef staan, opende een nieuwe deur en glimlachte. ‘Maar nu gaan we ons met prettiger zaken bezighouden.’

Ze liepen de autopsiezaal in.

Olivia keek naar de grijze koelruimten die zich langs één muur bevonden. Ze wist wat die bevatten. Cathy liep naar een ervan. Haar warme toon veranderde bijna ongemerkt, alsof de omgeving een correcter taalgebruik vereiste.

‘Hij is twee keer in zijn rug en één keer in zijn hoofd geschoten. Van dichtbij,’ zei ze. ‘Een zuivere executie.’

‘Zaten er kogels in zijn lichaam?’

‘Nee, maar het is goed mogelijk dat de technisch rechercheurs die bij de vindplaats aantreffen. De sneeuw is daar flink gesmolten.’

Cathy trok een baar met daarop een blauw laken naar buiten terwijl Olivia haar telefoon pakte. De eerste foto die ze nam was het hoofd van het lijk, dat tevoorschijn kwam terwijl Cathy het laken langzaam weghaalde. Het was verbazingwekkend goed bewaard gebleven, verzakt maar tamelijk onaangetast dankzij de kou van de vindplaats. De schedel van de man was nog steeds bedekt met een dikke bos rood haar.

‘Als je naar voren buigt kun je zien waar de kogel de schedel binnengedrongen is. En daar is de uitschotopening.’

Olivia nam foto's. ‘Hoe lang heeft hij onder de sneeuw gelegen?’

‘Het is bijna onmogelijk om dat te zeggen, maar in elk geval een aantal jaar. Als het nodig is kunnen we een forensische tafonomie doen om te zien hoe ver we kunnen komen.’

‘Tafonomie?’ vroeg Olivia.

‘Het bestuderen van de ontbinding van het lichaam, een beetje zoals de ecologie van kadavers, maar dat is mijn specialiteit niet.’ Cathy tilde een van de handen van het lijk op. ‘Onder deze nagels hebben we huidresten gevonden.’

‘Kan daar DNA van afgenomen worden?’

‘Dat denk ik wel, ik heb het naar het NFC gestuurd. Daar liggen

trouwens zijn kleren, ik heb ze vanochtend klaargelegd.' Ze wees naar een grote witte plastic zak. 'Hij droeg een dik sneeuwscooterpak en stevige wandelschoenen.'

'Hij is dus in de winter vermoord?'

'Waarschijnlijk wel.'

'Had hij een identiteitsbewijs bij zich?'

'Nee,' antwoordde Cathy. 'Dit is alles wat we gevonden hebben.' Ze tilde een kleine plastic zak op. 'Een van de zakken van het sneeuwscooterpak was stuk. We hebben een munt, een briefje en een paperclip in de voering gevonden.'

Olivia pakte de plastic zak aan en hield hem omhoog. Ze zag dat er een paar getallen op het briefje stonden. 'Geen auto- of scootersleutels?' vroeg ze.

'Nee.'

'Kan het een roofmoord geweest zijn?'

'Dat is twijfelachtig. Hij droeg een dikke gouden ketting en dan zou die in elk geval verdwenen zijn. Bovendien is het geen vanzelfsprekende plek om mensen te beroven.'

Cathy glimlachte maar Olivia bedacht dat mensen overal beroofd en vermoord konden worden. Zelfs in de bergen.

'Heb je nog andere bijzondere dingen op het lichaam gevonden? Littekens bijvoorbeeld?'

'Geen littekens, maar er is een stuk van zijn linkerringvinger afgehakt.' Cathy tilde de hand op en Olivia maakte een foto.

'Kan dit door een dier veroorzaakt zijn?'

'Nee, de huid is over de wond gegroeid. Dit is ruim voordat hij vermoord is gebeurd.' Cathy begon het blauwe laken over het lichaam te trekken.

'Denk je dat hij vermoord is op de plek waar hij gevonden is?' vroeg Olivia. 'Dat de vindplaats en de plaats delict identiek zijn?'

'Dat weet ik niet, dat zul je aan de technisch rechercheurs moeten vragen, maar het wordt waarschijnlijk moeilijk om daar een antwoord op te krijgen voordat we de moordenaar gevonden hebben.'

'Of de moordenaars.'

Jäkkvik is een plaatsje dat tussen Arjeplog en nergens ligt, of Noorwegen om preciezer te zijn. Het dorp bestaat uit een paar verspreid

liggende woningen in de buurt van meren en stromend water, en het heeft een goed gesorteerde ICA-supermarkt met een benzinepomp. Het bevindt zich in de buurt van de Kungleden, een bekend wandelpad voor naar natuur snakkende toeristen, van wie de winkel zijn inkomsten deels binnenkrijgt. Het andere deel bestaat uit Noren die hier met hun caravans naartoe komen om hun auto's vol te laden met snoep vanwege de suikerbelasting in hun land.

De man en de vrouw die vandaag de winkel binnenkwamen en een plastic mand pakten waren geen Noren. De caissière, die op dit moment alleen was, zag dat het stel als klassieke bergwandelaars gekleed was en ging ervan uit dat ze over de Kungleden liepen. Zelf had ze dat nooit gedaan. Ze woonde hier tenslotte.

Zonder dat ze bewust afluisterde ontging het haar niet dat het stel een buitenlandse taal sprak. Welke taal dat was wist ze niet. Het was in elk geval geen Engels. Toen ze bij de kassa kwamen greep ze haar kans. In het Engels.

‘Gaan jullie in de bergen wandelen?’

‘Ja,’ antwoordde de vrouw met een glimlachje.

‘Veel mensen doen dat in dit jaargetijde.’

De caissière sloeg de artikelen aan en schoof ze naar de man, die ze in een ICA-tas verpakte, waarna hij de tas in een rugzak stopte die er exclusief uitzag.

‘Is dit de eerste keer?’ vroeg ze terwijl ze een tros bananen aansloeg.

‘Inderdaad,’ antwoordde de vrouw.

‘Dat is een heel avontuur. Jullie komen niet uit Engeland, of wel soms?’

‘Spanje.’

‘Dat is ver weg... Wat leuk. Mijn zus is een keer in Barcelona geweest. Waar komen jullie...’

‘Accepteren jullie American Express?’

‘Nee, helaas niet.’

De vrouw glimlachte weer en haalde wat bankbiljetten uit haar zak. Nadat de betaling geregeld was, pakte het stel de rugzak en liep naar de uitgang.

‘Weten jullie dat er onstabiel weer op komst is?’ vroeg de caissière.

‘Ja,’ antwoordde de vrouw zonder zich om te draaien.

‘Veel succes dan maar. Ik hoop dat jullie elanden te zien krijgen,’ zei de caissière omdat ze wist dat het de ultieme belevenis voor buitenlanders was om een eland te zien. Of in elk geval een bord met een waarschuwing voor elanden. Ze keek het stel verbaasd na door het raam.

Ze liepen helemaal niet naar de Kungsleden, maar stapten in een auto en namen de Silvervägen in de richting van Noorwegen.

Na een rit van vier uur in een huurauto bereikte Olivia Arjeplog. Het duurde niet lang voordat ze het politiebureau had gevonden. Dat lag aan de Storgatan in Tingsbacka. Het was een klein bureau met een enorm gebied waarop toezicht gehouden moest worden. Iedereen op het bureau hield zich bezig met van alles, van botsingen met wild tot snelheidscontroles en af en toe een inbraak. De vrouw die haar bij de receptie opwachtede had zwaar gestifte lippen en een kleine hond aan de lijn. Haar lange donkere pony omlijstte een bril met zwart montuur. ‘Agent Marja Verkkonen,’ stelde ze zich voor.

‘Olivia Rönning.’

‘Ik weet het. Je werkt toch voor de NOA?’

‘Dat klopt.’

‘We krijgen niet zo vaak bezoek van iemand van de NOA.’

‘Daar moeten jullie waarschijnlijk blij om zijn.’

‘Dat zijn we ook, maar toch van harte welkom.’

Olivia glimlachte en Marja beantwoordde de glimlach. Opnieuw een vrouw zonder contactdrempel. Olivia begon deze landstreek te waarderen.

‘Dit is mijn hond niet, maar hij is lief,’ zei Marja. ‘Ben je allergisch?’

‘Niet voor honden.’

‘Dat is mooi.’

Even later waren ze in Marja’s kantoor. Dat had ramen die uitkeken op het Hornavanmeer en neutrale meubels. Aan de muur achter het bureau hing een merkwaardig schilderij van de trol Plupp die rond een vuur in het bos danste.

Marja keek naar haar. ‘Je werkt nog maar vrij kort bij de NOA, niet-waar?’

‘Inderdaad.’

‘Ik heb een paar jaar bij Drugszaken gewerkt, maar dat was waarschijnlijk voordat jij daar begon.’

‘In Stockholm?’

‘Ja, maar ik kreeg genoeg van alle ellende en heb hier gesolliciteerd.’

‘Is het hier rustiger?’

‘Ja, aanzienlijk. Hier schieten ze op elanden in plaats van tieners.’

Marja ging achter haar bureau zitten en Olivia nam plaats op een stoel tegenover het schilderij van Plupp.

‘Het lijkt,’ zei Marja terwijl ze haar bril afzette.

‘Ja.’

‘Het is gevonden door een Samische man. Hij heet Janne Marklund en woont in het Samendorp Luokta-Mávas. Het lijk is gevonden op de rendierweiden van het dorp in de streek Radtja. Nadat een sneeuwbekken gedeeltelijk was gesmolten zag hij een hand uit de sneeuw steken. Het duurde een tijd voordat hij contact met ons kreeg, er is daar tenslotte geen bereik, dus waren we pas een paar uur later ter plaatse. Eerst dachten we dat het misschien iemand was die op een natuurlijke manier was gestorven, dat hij bijvoorbeeld was verrast door een lawine of zoiets, tot we de verwondingen zagen.’

‘In de schedel.’

‘Inderdaad. Daardoor waren we er vrij zeker van dat hij geen natuurlijke dood was gestorven, dus haalden we technisch rechercheurs erbij. Vervolgens is het lichaam naar Umeå vervoerd.’

‘Ik heb het gezien. Hoe hebben jullie de vindplaats veiliggesteld?’

‘Die hebben we afgezet, wat een beetje overdreven voelde. We hebben het over een kaal berggedeelte op tientallen kilometers van de bewoonde wereld. Afzetlint van de politie in Radtja is bijna grappig. Ga je de plek bekijken?’

‘Morgen. Hoe diep lag het lijk?’

‘Vlak onder de harde ijslaag. Maar we weten hoeveel daar de afgelopen zomers gesmolten is, dus in het begin lag het veel dieper. Weet je hoe lang het daar gelegen heeft?’

‘Nee, maar in elk geval lang. Hebben de technici iets gevonden?’

‘Ik krijg morgen een verslag. Waar overnacht je?’

‘In hotel Silverhatten.’

Marja's reactie was kort, maar heel duidelijk. 'Daar logeren veel jagers. De sneeuwwhoenjacht begint binnenkort.'

'En?'

'Dan wordt er altijd veel gedronken.'

Dat bleek inderdaad zo te zijn. De mannen in de hotelbar waren in een uitstekend humeur. Ze was van plan geweest om na het eten een biertje te drinken, maar zag daar snel van af. Helaas was dat niet snel genoeg. Een van de mannen, een blonde, zwaargebouwde man met een roodgeruit overhemd en een camouflagebroek, zag haar voordat ze zich had omgedraaid. 'Hé, jij daar, dame, ik trakteer op een drankje!'

Omdat Olivia de enige vrouw in de bar was, was het duidelijk wie hij bedoelde.

'Wat wil je hebben?'

'Niets, dank je.'

Olivia draaide zich om en wilde naar buiten lopen toen ze een hand op haar schouder voelde. Ze had geen idee hoe het de man zo snel was gelukt om bij haar te komen, maar ze trok haar schouder los. Daarna trok hij aan haar haar. Olivia had geen gevoelige hoofdhuid, dus deed het niet veel pijn. Haar reactie werd door iets anders veroorzaakt. Ze smeede de man met een bliksemsnelle reflex tegen de muur, waardoor hij zijn evenwicht verloor en op de houten vloer viel. Het was inmiddels doodstil in de bar. Alle blikken waren gericht op de tengere vrouw en de zwaargebouwde man die overeind probeerde te komen. Dat kostte moeite. Toen hij weer stond hijgde hij van de inspanning. Olivia rook zijn zure, met alcohol vermengde adem en deed een stap naar achteren. 'Je kunt beter niet meer drinken,' zei ze kalm.

De man staarde een paar seconden in haar ogen, perste zijn vlezi-ge lippen op elkaar en keek naar de vloer. 'Het spijt me,' zei hij. 'Het spijt me, ik wilde je alleen trakteren op...'

Olivia draaide zich om en liep de bar uit.